

Van Ammelrooy stond voor het laatst in 2014 op toneel. FOTO PETER SCHOLS

Van Ammelrooy keert terug op het toneel

AMSTERDAM Willeke van Ammelrooy zal dit najaar voor het eerst in zeven jaar weer op het toneel staan.

De 77-jarige actrice is te zien in een nieuwe versie van het wereldberoemde stuk *The Mousetrap* van Agatha Christie. Dat heeft producent Rick Engelkes gisteren bekendgemaakt.

Van Ammelrooy stond voor het laatst op het toneel in 2014, in het stuk *Agnes van God*. In *The Mousetrap* deelt zij het podium met Wilbert Gieske en Frederik Brom. Ook Roos van Erkel, Han Oldigs, Danny Westerweel, Bob Ott en Guusje te Pas zijn in het stuk te zien.

In *The Mousetrap* is een aantal gasten door de sneeuw opgesloten in hotel Monkswell Manor, dat wordt gerund door een jong echtpaar. In de omgeving van het hotel heeft eerder die dag een moord plaatsgevonden. Een brigadier van de politie bezoekt vervolgens het hotel omdat hij vermoedt dat de moordenaar zich daar schuilhoudt. De spanning loopt vervolgens nog verder op als er een tweede slachtoffer valt.

The Mousetrap is de langst lopende toneelvoorstelling ter wereld en ging op 25 november 1952 in première. Het door Agatha Christie geschreven hoorspel *Three Blind Mice* vormde de basis voor dit toneelstuk.

Bilal Wahib weer op podium na boycot

Bilal Wahib heeft in de nacht van maandag op dinsdag voor het eerst sinds lange tijd weer op het podium gestaan. De zanger en acteur trad onaangekondigd op tijdens een feestje in het Amsterdamse Paradiso. Dat blijkt uit de Instagramstory van Kris Kross Amsterdam.

Wahib raakte in opspraak, nadat hij een minderjarige jongen op Instagram had gevraagd zijn geslachtsdeel te laten zien.

Vooraf 'debutanten' op festival ITGWO

LEEUWARDEN Op de komende editie van festival Into The Great Wide Open spelen, onder de noemer *Let It Happen*, voornamelijk nieuwe talenten.

Vanwege corona zou Into The Great Wide Open aanvankelijk niet doorgaan, tenminste niet in de gebruikelijke vorm. Plannen voor een editie 'gespreid in de tijd', dus over verschillende weekenden, bleken te bewerkelijk. Nu vindt het festival plaats in het oorspronkelijk geplande weekend, dus van 2 tot en met 5 september.

Maar dat gebeurt wel in een kleinschaliger opzet, met slechts twee podia op en bij het Sportveld op Vlieland en met een gehalveerde bezoekerscapaciteit: zo'n 3000 in plaats van 6000. Van de beperkingen voor de line-up die dat oplevert, heeft men een conceptuele deugd gemaakt: op het programma staan nu vooral debutanten, ofwel aanstormende talenten.

„We hebben een *track record* van acts die bij ons debuteerden en later heel groot werden”, zegt Ferry Roseboom van de organisatie. „Dit leek ons een mooie vorm om toch een interessant programma te kunnen bieden. Voor ons is dit wel heel spannend, het is alsof je opnieuw moet leren lopen.”

Daaronder zijn de Leeuwarder band The Resurrection, Vêras uit Stadskanaal, Kids With Buns, Mychelle, Pongo, Wax Fiend, The Goon Sax (uit Australië), Meskerem Mees (uit België) en Blood Wizard. Enkele acts zijn al langer actief, zoals The Iguana Death Cult en Lankum. Deze drone-folkband uit Ierland legde vorig jaar veel eer in op het Groninger festival Eurosonic.

Acts van buiten Europa zitten er nog nauwelijks in, maar er zijn wel de nodige bij uit landen als Groot-Brittannië en België. Ferry Roseboom van de organisatie: „We wilden niet alleen NL-acts, die kun je overal wel zien.”

New York verandert werk Martin de Jong

GITTE BRUGMAN

HEERENVEEN In 2019 reisde kunstenaar Martin de Jong naar New York. Een stad waar hij zijn oude werkwijze in twijfel trok en nieuwe wegen insloeg.

‘Eens in de zoveel tijd is het nodig om opnieuw de richting te bepalen. Om het oude in twijfel te trekken en het comfortabele te wantrouwen’, schrijft Martin de Jong op zijn website. In 2019 reisde hij naar New York, waar hij zijn eigen werkwijze tegen het licht hield. De resultaten van deze reis zijn nu te zien in melklokaal, in Heerenveen.

De Jong is een man van het landschap. Tijdens zijn opleiding aan Academie Minerva koos hij voor het thema stad. „Maar ik wilde toch enige afstand nemen.” Hij nam vaak een hoog perspectief in, keek vooral over de daken. Hij schilderde realistisch „op een noordelijke manier” en koos een mooi palet.

Geleidelijk aan veranderde zijn stijl. De stad bleef zijn interesse houden, een onderwerp om mee te beginnen. „Ik teken ter plekke, maar ik maak ook vaak notities. Over kleuren, over compositie en over wat me intrigeert. Die duwen me later de goede kant op.”

Het perspectief veranderde, wegen verdwenen. Zijn palet werd feller, in geel en paars. Weerspiegelingen bleven, van hoogbouw of woonboten. Hij schilderde op latten, die hij onderling verschoof. Dat leverde een gefragmenteerd, verspringend beeld op, waarmee hij nog meer de hectiek van de stad benadrukte.

Behalve steden in zijn directe omgeving bezocht hij ook grotere steden, zoals Berlijn, Londen en Rotterdam. „Ik krijg er steeds nieuwe inzichten, probeer zoveel mogelijk weg te schilderen wat niet altijd lukt. Ik balanceer op de rand van herkenning en abstractie.”

De Jong zoekt de grenzen op. „Ik schilder steeds meer zoals ik wil”,

zegt hij. „Ik ga als het ware de stad opnieuw inrichten. Hoe ver kan ik daarin gaan? Op een gegeven moment kom je in een fase waarin je precies weet hoe perspectief werkt, maar dat je dat niet meer wilt gebruiken.” De Jong geeft soms les aan ‘outsiders’, mensen met een beperking. „Dat opent mijn ogen. Zij hebben niet die kennis van perspectief en schilderen heel direct. Dat levert een interessant beeld op.”

Opvallend in de expositie is een werk dat als een zigzag midden in de ruimte staat. De Jong heeft een orgelboek beschilderd, steeds de tweede pagina van de – als een harmonica gevouwen – lange strook karton. De gaatjes voor de toetsen van het instrument zijn een soort herhaling van de raampartijen in de wolkenkrabbers. Stukjes van soortgelijke ‘boeken’ hangen aan de wand, met de punt naar voren.

Hier gaat het nog om schilderijen, maar in New York tekende De Jong ook voor het eerst op de iPad. „Dat is een heel directe manier van tekenen of schilderen. Je moet wel kunnen tekenen, anders is het een grote valkuil van tools en mogelijkheden. Ik heb gekozen voor de middelen die ik anders ook gebruik.”

Het voordeel van digitaal tekenen is dat je niet met verf hoeft te mengen, en dat je heel snel iets kunt vastleggen, zegt hij. „Het heeft me verrast hoe helder en strak ik kan zijn, en toch weer schilderachtig.” Op de expositie van David Hockney in het Van Gogh Museum in 2019 zag hij hoe de grote meester ook al enkele jaren op deze manier werkt.

Heeft hij eenmaal een tekening in zijn iPad, dan kan hij daarna experi-

menteren met kleur. In melklokaal hangt een serie prints van dezelfde tekening in verschillende kleurstellingen. „Ik ben altijd een liefhebber geweest van het impressionisme. Zo heb ik deze serie gemaakt, losjes gebaseerd op de *Kathedraal van Rouen* van Claude Monet.”

Deze impressionistische schilder maakte aan het eind van de negentiende eeuw furore met series van een zelfde onderwerp. Zo schilderde hij in 1891 een serie van korenschoven, waarbij zich concentreerde op de werking van licht en sfeer. Hij maakte drie jaar later dertig schilderijen van de kathedraal van Rouen op verschillende momenten van de dag, om het verschil in licht te laten zien.

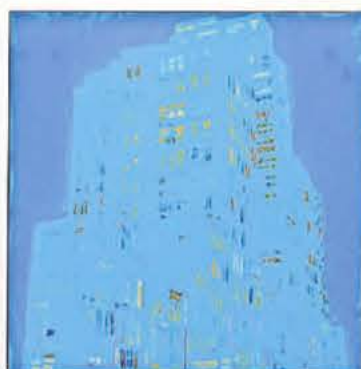
De Jong doet iets soortgelijks met de top van een wolkenkrabber, die ook iets weg heeft van de *De Toren van Babel* van Pieter Brueghel. „In print ziet dat er vlotter uit dan wanneer je dat in verf doet”, vindt hij.

Het heeft ook iets van pop-art. „Ik heb in de serie wel kleine veranderingen aangebracht, waar kleuren te sterk werden of juist wegvielen tegen een andere achtergrond.” Het tekenachtige van het werk op de iPad ziet er „anders uit dan wanneer je meteen groot werkt”, zegt hij. „Het houdt iets terloops.”

Voor alle werken uit New York heeft hij gekozen voor een palet dat past bij de overgang van dag naar nacht. „Wat meer ingetogen kleuren.” De titel *Transition* slaat deels op deze overgang in de tijd. Maar het past ook bij de richting waarin zijn werk zich beweegt: „Van het figuratieve naar meer eigen beelden”. Hij heeft het plan om meer in zwart-wit te gaan werken, dat te printen en dan daarop te schilderen. „Dan zijn het toch unica.” Maar dat is iets voor een volgende expositie.

Heerenveen – melklokaal: Heremaweg 20-1, vr en zo 13-17 u, t/m 11 juli, www.melklokaal.nl, www.ateliermartindejong.com

‘Ik balanceer op de rand van herkenning en abstractie’

Martin de Jong - 'Midtown Building' (2021) FOTO MELKLOKAAL